

TÚSLA

An Ghníomhaireacht um
Leanaí agus an Teaghlach
Child and Family Agency

Cigireacht na Luathbhlianta

**Treoir don Bheartas maidir le Sábháilteacht ó
Dhóiteán in
Seirbhísí Réamhscoile agus Aoise Scoile**

TÚSLA

An Ghníomhaireacht um
Leanaí agus an Teaghlach
Child and Family Agency

Clár Ábhair

1.0	Cuspóir.....	3
2.0	Bunriachtanais bheartais.....	4
	Ceanglas 1.....	4
	Ceanglas 2.....	5
	Ceanglas 3.....	5
3.0	Dea-chleachtas maidir le Beartas um Shábháilteacht ó Dhóiteán a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm.....	6
4.0	Aguisín.....	8
	4.1 Faisnéis Tacaíochta.....	8

1.0 Cuspóir

Is é cuspóir an treoidhoiciméid seo ná seirbhísí luathbhlianta (aois réamhscoile agus scoile) a sholáthar leis na riachtanais rialála don bheartas sonrach maidir le Sábháilteacht ó Dhóiteán mar atá leagtha amach sna [Rialacháin um Sheirbhísí Luathbhlianta faoin Acht um Chúram Leanaí \(1991\) \(2016\)](#) agus san [Acht um Chúram Leanaí \(1991\) um Chlárú Seirbhísí Aoise Scoile \(2018\)](#). Soláthraítear leis an gcáipéis seo na bunriachtanais rialála, chomh maith le leideanna agus breithnithe a thacóidh le soláthraithe cláraithe chun a chinntiú go bhforbraítear a mbeartas agus a nósanna imeachta go hiomlán agus go léirítear iad sna cleachtais ina seirbhís.

Ba cheart an fhaisnéis sa doiciméad seo a chur i bhfeidhm ar an mbeartas sonrach maidir le Sábháilteacht ó Dhóiteán agus ar nósanna imeachta na seirbhíse a ghabhann leis. Ba cheart forálacha an bheartais i réamhscoil a ailíniú le [Sábháilteacht Dóiteáin i Réamhscoileanna](#) (Ronn Oideachais 1999). Ba cheart an doiciméad seo a léamh i gcomhar le Treoir [Phraiticiúil Tusla maidir le Beartais, Nósanna Imeachta agus Ráitis a Fhorbairt i Seirbhísí Luathbhlianta](#), leis an [gCreat Cáilíochta agus Rialála](#) agus leis na [Treoirlínte Cáilíochta Náisiúnta do Sheirbhísí Cúraim Leanaí in Aois Scoile](#). Féach freisin Treoir Tusla maidir [le Sábháilteacht Foirgníochta - Ceanglais Dóiteáin agus Pleanála](#).

Nóta: Tá an beartas seo riachtanach do sheirbhísí réamhscoile agus d'aois scoile araon. Sa cháipéis seo cuirfear cúinsí beartais ar fáil don léitheoir maidir lena gcineál seirbhíse, na leanaí, daoine óga agus baill foirne laistigh di. Mura sonraítear é, baineann na cúinsí beartais sa cháipéis seo le seirbhísí réamhscoile agus d'aois scoile araon.

Le haghaidh tagartha amháin atá an cháipéis seo. Níor cheart glacadh leis go bhfuil an treoir a chuirtear ar fáil cuimsitheach nó go dtugtar léi freagra cinntitheach i ngach cás.

Tá tuilleadh acmhainní ar fáil in [Aguisín 1](#).

Ceanglais Rialála an Bheartais seo

Seirbhís Réamhscoile

Na Rialacháin fán Acht um Chúram Leanaí (1991) um Sheirbhísí Luathbhlianta (2016), Sceideal 5.1 (g)

Maidir le seirbhís réamhscoile, ní mór an méid seo a leanas a shonrú i mbeartas sábháilteachta dóiteáin:

- (a) an modh ina gcinnteoidh an soláthraí cláraithe go mbeidh gach duine fásta atá ag obair nó ag obair go saorálach sa tseirbhís ar an eolas faoi na nósanna imeachta a bheidh le leanúint i gcás dóiteáin sa tseirbhís agus go gcuirfear oiliúint orthu sna nósanna imeachta sin,
- (b) go bhfuil cur amach ag gach duine fásta atá ag obair agus ag obair go deonach sa tseirbhís ar shuíomh aon trealamh comhraicthe dóiteáin agus go gcuirtear oiliúint orthu maidir le trealamh den sórt sin a úsáid,
- (c) Minicíocht agus uainiú druileanna dóiteáin atá le déanamh sa tseirbhís.

(d) an chaoi a ndéanann an tseirbhís druileanna dóiteáin, líon, cineál agus taifead cothabhála an trealaimh comhraicthe dóiteáin agus na n-aláram deataigh a thaifeadadh.

Seirbhís d'aois scoile

Na Rialacháin fán Acht um Chúram Leanaí (1991) um Chlárú Seirbhísí Aoise Scoile (2018), Sceideal 6.1 (g)

Ní mór an méid seo a leanas a shonrú i mbeartas um shábháilteacht ó dhóiteán:

- (a) an modh ina gcinnteoidh an soláthraí cláraithe go mbeidh gach duine fásta atá ag obair nó ag obair go saorálach sa tseirbhís ar an eolas faoi na nósanna imeachta a bheidh le leanúint i gcás dóiteáin sa tseirbhís agus go gcuirfear oiliúint orthu sna nósanna imeachta sin,
- (b) eolas a bheith acu ar shuíomh aon trealaimh comhraicthe dóiteáin agus é oile ar threalamh den sórt sin a úsáid,
- (c) Minicíocht agus uainiú druileanna dóiteáin atá le déanamh sa tseirbhís.

2.0 Bunriachtanais bheartais

Moltar Ráiteas Beartais don bheartas seo in éineacht leis na bunriachtanais mar a leagtar amach tuilleadh sa cháipéis seo. Ba cheart go leagfaí amach sa ráiteas beartais um Shábháilteacht ó Dhóiteán gealltanais na seirbhíse gach beart réasúnach a chur chun feidhme chun cosaint a thabhairt in aghaidh ráige dóiteáin agus i gcás dóiteáin lena n-áiríteofar, de réir mar is indéanta le réasún, sábháilteacht leanaí agus daoine fásta san áitreabh.

Is cuid lárnach de Ráiteas Sábháilteachta na seirbhíse é beartas na seirbhíse maidir le Sábháilteacht ó Dhóiteán. Cé go bhféadfadh ró-obair a bheith ann, tá ceanglas reachtach ann an dá dhoiciméad a bheith i bhfeidhm, agus ba cheart é sin a lua go soiléir sa ráiteas beartais.

Ceanglas 1

Sonraítear sa bheartas um shábháilteacht ó dhóiteán an chaoi a gcuirtear an fhoireann ar an eolas faoi ghnáthaimh atá le leanúint i gcás dóiteáin agus an chaoi a gcuirtear oiliúint orthu sna gnáthaimh sin.

Ní mór na sonraí seo a shonrú sa pholasaí. (Ní liosta iomlán é seo):

- (a) Na nósanna imeachta atá le leanúint i gcás tine sa tseirbhís.
- (b) Conas a dhéantar na nósanna imeachta um shábháilteacht ó dhóiteán a chur in iúl d'fhostaithe, do chonraitheoirí agus d'oibrithe neamhíoctha sa tseirbhís.

- (c) An chaoi a gcuirtear oiliúint ar fhostaithe, ar chonraitheoirí agus ar oibrithe gan phá maidir leis na nósanna imeachta atá le leanúint i gcás dóiteáin sa tseirbhís, agus maidir lena bhfreagrachtaí i ndáil le haslonnú sábháilte i gcás dóiteáin.
- (d) An chaoi a gcuirtear an fhaisnéis is gá ar fáil d'fhostaithe, do chonraitheoirí agus d'oibrithe gan íocaíocht agus an chaoi a ndéantar iad a athoiliúint go rialta maidir le trealamh comhraicthe dóiteáin a úsáid.
- (e) An nós imeachta ionduchtúcháin d'fhostaithe, do chonraitheoirí agus d'oibrithe neamhíoctha maidir le sábháilteacht ó dhóiteán laistigh den tseirbhís.
- (f) Suíomh an trealaimh comhraicthe dóiteáin laistigh den tseirbhís agus an chaoi a gcuirtear a suíomh in iúl d'fhostaithe, do chonraitheoirí agus d'oibrithe gan íocaíocht.

Ceanglas 2

Luaitear sa bheartas na nósanna imeachta maidir le druileanna dóiteáin agus cé chomh minic a dhéanfar iad.

Ní mór na sonraí seo a shonrú sa pholasaí. (Ní liosta iomlán é seo):

- (a) Is aslonnú na seirbhíse chuig pointe tionóil ainmnithe réamhshocraithe iad na druileanna dóiteáin sin.
- (b) Déantar na druileanna dóiteáin sin ar bhonn míosúil sa tseirbhís.
- (c) Go bhfuil uainiú na ndrúileanna dóiteáin éagsúil chun bealaí éalaithe, amanna agus laethanta éagsúla a chur san áireamh chun a chinntiú go bhfuil gach duine fásta ar an eolas faoi nósanna imeachta atá le leanúint i gcás dóiteáin.
- (d) Más féidir, beidh na páistí go léir i láthair le haghaidh druil dóiteáin.

Ceanglas 3

Sonraítear sa bheartas um shábháilteacht ó dhóiteán na ceanglais maidir le taifid a choimeád i ndáil le sábháilteacht ó dhóiteán.

Ní mór na sonraí seo a shonrú sa pholasaí. (Ní liosta iomlán é seo):

- (a) Conas a thaifeadtar gach druil dóiteáin a tharlaíonn san áitreabh.
- (b) Conas a thaifeadann an tseirbhís druileanna dóiteáin, líon, cineál agus taifead cothabhála an trealaimh comhraicthe dóiteáin, agus aláraim deataigh san áitreabh.

Ceanglas 4 – Seirbhísí réamhscoile amháin

An bealach ina ndéanann an tseirbhís taifead ar dhruileanna dóiteáin, ar líon, ar chineál agus ar thaifead cothabhála an trealaimh comhraicthe dóiteáin agus na n-aláram deataigh.

Ní mór na sonraí seo a shonrú sa pholasaí. (Ní liosta iomlán é seo):

- (a) Sonraítear sa bheartas conas a thaifeadann an tseirbhís druileanna dóiteáin, líon, cineál agus taifead cothabhála an trealaimh comhraicthe dóiteáin, agus aláraim deataigh san áitreabh.

3.0 Dea-chleachtas maidir le Beartas um Shábháilteacht ó Dhóiteán a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm

Chomh maith leis na ceanglais rialála don bheartas seo mar atá leagtha amach sa doiciméad seo, is féidir le soláthraithe seirbhíse cáilíocht an chleachtais a fheabhsú i gcur i bhfeidhm an bheartais sábháilteachta dóiteáin sa tseirbhís. Sa rannán seo, tugtar breac-chuntas ar an dea-chleachtas sa bheartas seo agus cuirtear tuilleadh faisnéise in iúl nuair atá sí ar fáil.

Beartas um Shábháilteacht ó Dhóiteán

- Ba cheart an beartas um shábháilteacht ó dhóiteán a chur in iúl go soiléir do thuismitheoir(i)/caomhnóirí agus do na leanaí atá ag freastal ar an tseirbhís, agus ba cheart na bealaí ina ndéantar é sin a thaifeadadh.

Druileanna Dóiteáin

- Déantar druileanna dóiteáin tríd an aláram dóiteáin a mhúchadh gach mí agus ag tús gach scoilbhliana nua, agus níos minice más gá.
- Ba chóir go mbeadh na sonraí seo a leanas sa taifead druileála dóiteáin:
 - dáta na druileála,
 - am na druileála,
 - cé mhéad leanbh agus ball foirne atá i láthair,
 - fad na druileála,
 - bealaí éalaithe a úsáidtear.
- Déantar athbhreithniú rialta ar thaifead/thaifid na ndrúileanna dóiteáin, agus cuirtear bearta coisctheacha i bhfeidhm maidir le haon riosca/rioscaí a d'fhéadfadh a bheith ann a shainaithnítear. I measc na rioscaí a d'fhéadfadh a bheith ann tá moilleanna ar imeacht, leanaí nua ag freastal, mic léinn ar shocrúchán, cúinsí aimsire nó aslonnú leanaí codlata. Más gá, féadfar a áireamh ar na bearta coisctheacha an druil dóiteáin a athchríochnú, agus an fachtóir/na fachtóirí riosca a d'fhéadfadh a bheith ann á chur san áireamh.
- Ba cheart druileanna dóiteáin a athrú chun iad a chur san áireamh;
 - Ag athrú laethanta agus amanna an lae chun an druil dóiteáin a choinneáil chun a chinntiú go bhfuil gach duine fásta agus gach leanbh /

duine óg atá ag freastal ar an tseirbhís eolach ar na nósanna imeachta aslonnaithe,

- Laethanta agus amanna an lae a athrú chun an cleachtadh dóiteáin a reáchtáil lena chinntiú go bhfuil gach duine fásta agus leanbh/duine óg a fhreastalaíonn ar an tseirbhís eolach ar na nósanna imeachta aslonnaithe,
 - Bealaí éagsúla amach ó dhóiteán a úsáid chun a chinntiú go bhfuil gach leanbh agus duine fásta eolach ar an nós imeachta aslonnaithe, beag beann ar a suíomh sa tseirbhís.
- Ba cheart faisnéis faoi shábháilteacht ó dhóiteán, lena n-áirítear an t-oifigeach aitheanta um shábháilteacht ó dhóiteán laistigh den tseirbhís, a thaispeáint go soiléir in áit fheiceálach sa tseirbhís.
 - Ba cheart seiceálacha sábháilteachta ó dhóiteán ar an bhfoirgneamh a bheith san áireamh sa mheasúnú riosca laethúil a dhéanann an tseirbhís roimh oscailt gach lá. D'fhéadfaí a áireamh orthu sin a áirithiú nach gcuirfear bac ar na doirse dóiteáin ná nach ndéanfar iad a phromhadh [laistigh agus lasmuigh], go stórálfar trealamh agus/nó earraí go hiomchuí chun a áirithiú go mbeidh bealaí amach ó dhóiteán soiléir, agus go mbeidh bealaí amach ó dhóiteán inaitheanta go soiléir.
 - Ba chóir go gcinnteodh an tseirbhís go bhfuil fógra ann ina leagtar amach na nósanna imeachta atá le leanúint má tá tine ann, agus ba chóir é seo a thaispeáint in áit fheiceálach sa tseirbhís.

4.0 Aguisín

4.1 Faisnéis Tacaíochta

- Barnardos: [Pleanáil Teagmhas Criticiúil](#)
- Innealtóirí Éireann: [Riachtanais Phleanála um Shábháilteacht ó Dhóiteán do Sheirbhísí Luathbhlianta.](#)
- Rialtas na hÉireann: [Sábháilteacht ó Dhóiteán i Réamhscoileanna 1999 \(An Roinn Comhshaoil agus Rialtais Áitiúil 1999\)](#)
- Rialtas na hÉireann: [Treoirdhoiciméad Teicniúil B - Sábháilteacht ó Dhóiteán](#)
- An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta: [Sábháilteacht ó Dhóiteán](#)
- Tusla: [Clárú Seirbhísí Luathbhlianta; Treoir maidir le Sábháilteacht Foirgníochta - Ceanglais Dóiteáin agus Pleanála \(2022\)](#)

Tagairt QMS	EYI-GDE12.35
Leagan	V2.0
Dáta	12/12/2025